

ADVIES

GROTE PROJECTEN

AANVRAAG: Platform ouderen en verhalen

NR: BGR2015-046

AANVRAGER: Frank Tazelaar

BIJEENKOMST ADVIESCOMMISSIE: 2 november 2015

BEGROTING: € 355.466

AUTEUR ADVIES: Janneke van Laar

GEVRAAGDE BIJDRAGE: € 99.044 (27,9%; gevraagd als subsidie)

1. ALGEMEEN

Het platform ouderen en verhalen is een samenwerking van Vitalis WoonZorg Groep, Literair Productiehuis de Wintertuin en de Literaire Salon. Het platform verbindt middels verschillende projecten kunstenaars en makers met ouderen en verzorgingstehuizen. Enerzijds om de verhalen van ouderen op een bijzondere manier te vertellen en anderzijds om de jonge generatie makers een opdracht en podium te bieden. Er wordt een bijdrage van Brabant C gevraagd voor de activiteiten in Brabant om in de toekomst het platform landelijk uit te kunnen rollen. Namens het project verschenen de heer Frank Tazelaar (Wintertuin), mevrouw Maaïke Mul (Vitalis) en -via Skype- Noortje Kessels (Wintertuin en de Literaire Salon) voor de adviescommissie om het project nader toe te lichten. In het vraaggesprek kwam onder andere de duurzaamheid van het project en de concrete deelprojecten binnen het platform aan de orde.

2. OPMERKINGEN BIJ CRITERIA

2.1 VERPLICHT

a. Het project is van hoge culturele kwaliteit, tot uitdrukking komend in oorspronkelijkheid, zeggingskracht en vakmanschap (score: goed)

De betrokken partijen en enkele deelprojecten van het platform hebben de afgelopen jaren voldoende reputatie en vertrouwen opgebouwd waardoor een hoge culturele kwaliteit van het platform verwacht mag worden. Binnen Vitalis Zorg Groep is kunst en cultuur ruim tien jaar onderdeel van actief beleid en heeft Vitalis al meerdere interessante projecten zoals KUNSTBLOK geïnitieerd, waarbij kunst overtuigend vervlochten wordt met maatschappelijke vraagstukken. Het Groot Letterfestival, een coproductie van Vitalis met de Literaire Salon, kreeg ruimschoots erkenning onder andere doordat minister Bussemaker het festival selecteerde als landelijk voorbeeldproject. De eerste editie van het festival vond plaats in april 2014 en het zal in 2016 terugkeren en bovendien een belangrijk onderdeel vormen binnen het platform. De koppeling van deze twee partijen met een gevestigde naam als de Wintertuin wekt des te meer vertrouwen op. Van het overkoepelende platform, dat voortkomt uit de samenwerking van de drie initiatiefnemers en waarin de integratie van relevante maatschappelijke kwesties binnen kunstprojecten plaats zal vinden, mag aldus voldoende culturele kwaliteit worden verwacht.

b. Het project versterkt het cultuursysteem van de provincie Noord-Brabant op duurzame wijze (score: voldoende onder voorwaarde)

De commissie noemt het een uitstekend project van een bijzondere samenwerking waarin een verbinding wordt gelegd met een substantieel en groeiend deel van de samenleving, namelijk de ouderen. Daarnaast is een verdere versterking van de nog broze literaire infrastructuur in Brabant, ter ondersteuning van reeds bestaande beloftevolle initiatieven als The Watershed en TiLT, waardevol. De samenwerking van de Literaire Salon en Vitalis is van duurzame aard: al meerdere jaren worden Literaire Salons georganiseerd in enkele vestigen van Vitalis. Daarnaast werken deze partijen samen binnen het Groot Letterfestival, waarbij bovendien de Wintertuin als partner betrokken was. De eerste platformprogramma's vinden plaats in de huizen van Vitalis in Eindhoven, vervolgedities worden in andere Brabantse gemeentes en landelijk uitgevoerd. De manier waarop de huidige initiatiefnemers nu de lead nemen maar in de toekomst het platform kan worden overgenomen door partners is veelbelovend. Er is overduidelijk ook vraag naar. De financiële duurzaamheid is minder zeker. Na de bijdrage van Brabant C voor 2015,

2016 en 2017 is de verwachting dat vanaf 2018 de tehuizen, gemeentes en andere provincies financieel zullen bijdragen. De gemeente Eindhoven die deze eerste jaren betrokken zou moeten zijn, ontbreekt echter in de begroting van het huidige plan. Dit roept vragen op met betrekking tot de haalbaarheid van de toekomstige doorontwikkeling naar andere gemeentes. Ook de bijdragen vanuit de zorginstelling zijn nog erg summier. In de pitch wordt duidelijk dat het eerst moeten worden uitgevoerd, alvorens het vertrouwen is opgebouwd. Als dit ook telkens de situatie zal zijn bij de landelijke uitrolling van het project, is dit een erg risicovolle strategie. De commissie adviseert om in de toekomst het project in te steken op bestuursniveau van de verzorgingstehuizen, in plaats van het te introduceren via de coördinatoren kunst en cultuur. Om het project toekomstbestendig te maken, is het ontwikkelen van een strategie hiertoe onontbeerlijk.

c. Het project is ten minste van nationale betekenis (score: goed)

Met name de projecten van Vitalis kunnen vaak rekenen op landelijke aandacht, onder andere door het podium dat meerdere projecten hebben gehad op de Dutch Design Week. De toegezegde steun vanuit landelijke fondsen voor het platform, zoals het Fonds voor Cultuurparticipatie en the Art of Impact, ondersteunt het vertrouwen in de landelijke betekenis van dit project.

d. In het project is sprake van ondernemerschap (score: voldoende)

Dat drie partijen elkaar hebben opgezocht en elkaar onderling willen versterken toont het ondernemerschap van de initiatieven. Ook de connectie die reeds bestaat met onder andere het Van Abbemuseum en de Dutch Design Week en die wordt gezocht met bijvoorbeeld Nordrhein-Westfalen voor het Kubia-project draagt hieraan bij. De bijdragen van de partners zijn noemenswaardig, maar de bijdragen van de betrokken tehuizen in de begroting nog minimaal. De verwachte publieksinkomsten zijn aanzienlijk, maar per hoofd dan weer erg laag. Het is positief dat er sponsors zijn gevonden die, zij het bescheiden, financieel zullen bijdragen, hoewel uit de risicoanalyse blijkt dat dit een schatting betreft. Zoals eerder aangegeven is de duurzaamheid van het project te bevragen gezien de onzekerheid van toekomstige bijdragen en de grote afhankelijkheid van subsidies, zeker gezien de totale begroting aan de hoge kant is.

e. Het project draagt bij aan de vrijetijdseconomie van de provincie Noord-Brabant (score: voldoende)

Voor dit criterium leunen de aanvragers zwaar op het Groot Letterfestival. Het bereik van het platform wordt wel in verwachte bezoekers en deelnemers uitgedrukt. De commissie gelooft echter in de potentie van het platform om Brabant op de kaart te zetten en daarmee ook kan bijdragen aan de vrijetijdseconomie.

f. Het project is nieuw of geeft een nieuwe impuls aan een bestaand project of organisatie (score: goed)

Hoewel sommige platformactiviteiten, zoals het Groot Letterfestival en het Writer-in-Residence-programma, al eerder zijn uitgevoerd, is het overkoepelende platform geïnitieerd om kunsten een grotere rol te laten spelen in een zorgparticiperende samenleving. Het platform omvat de expertise en inspanningen van de drie initiatiefnemers die middels co-creatie worden gebundeld. Het platform zal als een nieuw initiatief worden gelanceerd. De commissie is van mening dat het platform overtuigt als geheel als nieuwe en samenhangende entiteit en netwerk, en dus volledig subsidiabel.

g. Het project kan rekenen op draagvlak in de Brabantse samenleving (score: goed)

Gezien de vele Brabantse partners en de maatschappelijke relevantie en toegankelijkheid van het project, mag op draagvlak in de Brabantse samenleving worden gerekend.

h. Het project draagt bij aan talentontwikkeling in de provincie Noord-Brabant (score: voldoende)

Binnen het platform is ruime aandacht voor talentontwikkeling van de jonge makers die betrokken zijn bij dit project. De expertise van de initiatiefnemers ligt met name binnen het begeleiden van literair talent. Het platform wil echter ook ruimte bieden aan jonge makers vanuit andere disciplines, zoals vormgevers, ontwerpers, fotografen en theatermakers. De commissie adviseert de initiatiefnemers wat betreft de talentontwikkeling binnen niet-literaire disciplines om zich te wenden tot de reeds bestaande Brabantse netwerken. Denk aan Plan (dans en theater), Jump! (beeldend) en Proud of the South of New Arrivals (muziek). Bij de ambitie om jonge makers uit meerdere disciplines te begeleiden, dient er aansluiting te worden gezocht bij de aanwezige bredere professie op het gebied van talentontwikkeling. Verder benadrukken de initiatiefnemers bij dit criterium dat het project uitgaat van het principe van lifelong learning, en dus het begeleiden van de talentvolle bewoners uit de zorginstellingen. Dit is sympathiek, maar niet de strekking van dit criterium.

2.2 FACULTATIEF (minimaal 2)

i. Het project ondersteunt de ontwikkeling van een culturele hotspot (score: onvoldoende)

Binnen het Groot Letterfestival wordt het verzorgingstehuis omgetoverd tot podium voor literatuur, muziek en theater. Hoewel creatief gevonden, sluit dit niet aan bij het criterium geformuleerd rondom hotspots.

j. Het project is innovatief, doordat het zich binnen zijn discipline of sector onderscheidt in inhoud, uitvoering of cultureel ondernemerschap en specifiek daarmee het cultuursysteem versterkt (score: goed)

Het adresseren van maatschappelijke issues middels de inzet van kunst binnen deze bijzondere samenwerking van culturele partijen en een zorgbedrijf is innovatief en voorbeeldstellend voor de cultuursector.

k. Het project ligt in het verlengde van het profiel van Brabant (score: voldoende)

De initiatiefnemer verwijst hier naar de belangrijke rol van verhalen binnen de Brabantse cultuur.

l. Bij het project is sprake van samenwerking met een of meer andere partijen, waarbij tenminste een partij behoort tot een domein buiten de culturele sector (score: goed)

Aan dit criterium wordt voldaan: het platform is het resultaat van drie partijen, waarvan de Wintertuin en de Literaire Salon uit de cultuursector komen en Vitalis uit de zorgsector komt.

m. Het project wordt uitgevoerd binnen of in samenwerking met de Brabantse topsectoren (score: onvoldoende)

Het platform gaat uit van de gedachte dat kunst- en cultuurprojecten bij kunnen dragen aan de reductie van medicatie. Proza in plaats van Prozac, zoals de initiatiefnemers het zelf samenvatten. Binnen het project is er meer sprake van een samenhang binnen de activiteiten met betrekking tot deze thematiek dan een daadwerkelijke samenwerking met de sector Life Science & Health.

4. ADVIES

Een sterk en inhoudelijk plan. De pitch toonde daarbij de kundigheid en bevoegenheid van de initiatiefnemers en tevens de complementaire rol van de individuele organisaties binnen het platform. Een belangrijk punt van aandacht voor het platform is de talentontwikkeling van andere sectoren dan de literaire sector, en het gebruik maken van de reeds bestaande relevante netwerken hiertoe.

Criterium b, de duurzame versterking van het cultuursysteem, scoorde een voldoende onder voorwaarde. Deze voorwaarde is het prioriteren van een strategie ten opzichte van het betrekken en overtuigen van gemeenten en van bestuurders van verzorgingstehuizen om te investeren in deelname aan een of meerdere platformactiviteiten. De adviescommissie adviseert het bestuur alvorens een bijdrage voor 2017 te verstrekken, voor het eind van 2016 van de projecthouder een dergelijke strategie hiertoe te vragen om de duurzaamheid van het project te borgen. Tevens adviseert de commissie om een toelichting op de begroting te vragen en een uitsplitsing op activiteitsniveau, met name met betrekking tot het Groot Letter Festival, om meer inzicht te krijgen in de verhouding tussen de verschillende activiteiten binnen het platform en de bijbehorende kosten. Wanneer hieraan voldaan wordt, adviseert de commissie het gevraagde bedrag te honoreren.

5. SAMENSTELLING ADVIESCOMMISSIE

George Lawson | voorzitter

Stan Topouzis

Geert Overdam

Jasmijn van der Hamsvoord

Pietjan Dusee

Disclaimer: bovenstaand advies is opgesteld ten behoeve van besluitvorming door het bestuur van Stichting Brabant C Fonds. Het advies op zichzelf is geen besluit tot verlening, noch geeft het aanspraak op een besluit tot verlening. Het besluit van het bestuur van Stichting Brabant C Fonds kan afwijken van het advies. Art. 8.3 van de statuten van de stichting bepaalt dat het bestuur een voornemen om met het besluit af te wijken van het advies, ter advisering dient voor te leggen aan de Raad van Toezicht van de stichting.